

مجموعه علوم دیپلماتیک

سایبر دیپلماسی

سعيد سيداقا، ن. هاشمي

دانشکده روابط بین الملل وزارت امور خارجه

تهران - ۱۳۹۷

فهرست نویسی پیش از انتشار

سرشناسه: سیدآقا بنی هاشمی، سعید، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور: سایبر دیپلماسی / سعید سیدآقا بنی هاشمی؛ [برای] مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی وزارت امور خارجه، دانشکده روابط بین الملل وزارت امور خارجه.
مشخصات نشر: تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۳۱۶ ص.
فروست: مجموعه علوم دیپلماتیک.
شابک: ۵-۸۱۵-۳۶۱-۹۶۴-۹۷۸
بها: ۳۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی: فیا.
یادداشت: کتابنامه: ص ۲۴۹-۲۵۴.
موضوع: دیپلماسی
موضوع: فضای مجازی - جنبه ها، سیاسی
موضوع: اینترنت - جنبه های سیاسی
شناسه افزوده: ایران. وزارت امور خارجه، مرکز مطالعات سیاسی و بین المللی. دانشکده روابط بین الملل.
شناسه افزوده: ایران. وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات.
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۲ ۸۷۵ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی: ۳۲۷/۲
شماره کتابشناسی ملی: ۶۶۶۷۲۵

(مجموعه علوم دیپلماتیک)

سایبر دیپلماسی

تألیف: سعید سیدآقا بنی هاشمی (عضو هیئت علمی دانشکده روابط بین الملل وزارت امور خارجه)

چاپ اول: ۱۳۹۷

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

هماهنگی امور نشر: بیتا طهرانیان

ویراستار ادبی: عصمت دریکوند

صفحه آراء: سحر حبیبی صنعتی

صفحه آرای، طراحی، لیتوگرافی، چاپ و صحافی:

اداره چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، خیابان شهید آقایی، چاپ و انتشارات وزارت امور خارجه

تلفن: ۲۲۲۹۷۰۲۹، نمابر: ۲۲۸۳۲۵۶۵

فروشگاه شماره ۱: تهران، خیابان شهید باهنر (نیاوران)، خیابان شهید آقایی

تلفن: ۲۲۸۰۲۶۶۲

فروشگاه شماره ۲: تهران، خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه همکف پلاک ۱۶/۲۲

تلفن: ۰۲۱-۶۶۴۹۰۳۱۵، تلفن فاکس: ۰۲۱-۶۶۹۵۲۲۹۰، تلفن همراه: ۰۹۳۵۹۳۰۴۲۷۱

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار
۳	فصل اول - مفهوم و مبانی سایر دیپلماسی
۵	گفتار اول: مفهوم دیپلماسی عمومی
۱۳	گفتار دوم: مفهوم قدرت نرم
۲۱	گفتار سوم: تبیین مفهومی دیپلماسی نوین سائیری
۳۵	گفتار چهارم: کارکردهای سایر دیپلماسی
۴۹	فصل دوم - ابزارهای سایر دیپلماسی
۵۳	گفتار اول: دیپلماسی عمومی
۶۲	گفتار دوم: سایر دیپلماسی عمومی
۸۵	گفتار سوم: دیپلماسی علم و فناوری
۸۷	گفتار چهارم: ابزارهای خاص سایر دیپلماسی
۱۰۷	گفتار پنجم: آینده و سایر دیپلماسی
۱۱۹	فصل سوم - نقش فناوری اطلاعات در فعالیت‌های دیپلماتیک
۱۲۱	گفتار اول: نقش فناوری اطلاعات در فعالیتهای دیپلماتیک
۱۳۲	گفتار دوم: رویه دولتها در به کارگیری سایر دیپلماسی و فعالیت دیپلماتیک
۱۴۱	فصل چهارم - کاربرد سایر دیپلماسی در دیپلماسی مفهوم و مبانی سایر دیپلماسی
۱۴۵	گفتار اول: ارتباط سایر دیپلماسی با افکار عمومی در گستره جهانی
۱۵۶	گفتار دوم: اقدامات سایر دیپلماسی وزارت امور خارجه آمریکا
۱۷۴	گفتار سوم: کارکرد سایر دیپلماسی در سیاستگذاری امنیتی آمریکا
۱۸۱	گفتار چهارم: فعالیت سائیری آمریکا علیه ایران
۱۸۸	گفتار پنجم: سایر دیپلماسی ژاپن

گفتار ششم: دیپلماسی سایبری آقای دکتر ظریف	۱۹۲
فصل پنجم - نقش سایر دیپلماسی در مذاکرات	۱۹۷
گفتار اول: دیپلماسی مدرن و خارج شدن دیپلماسی از قالب سنتی	۲۰۱
گفتار دوم: امکانات دیپلماسی سایبری و عمومی برای ایران	۲۱۵
فصل ششم - سایر دیپلماسی در کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه	۲۲۵
گفتار اول: اتحادیه اروپا	۲۲۷
گفتار دوم: چین	۲۴۷
گفتار سوم: هند	۲۵۳
گفتار چهارم: برزیل	۲۵۸
گفتار پنجم: آمریکا	۲۶۵
گفتار ششم: سایر دیپلماسی رزید سبونیستی	۲۶۸
گفتار هفتم: سایر دیپلماسی عربستان سعودی	۲۷۰
فصل هفتم - کاربرد سایر دیپلماسی در سازمانهای بین المللی	۲۷۳
گفتار اول: بنیانهای مفهومی سایر دیپلماسی سازمانهای بین المللی	۲۷۵
گفتار دوم: مطالعه موردی عملکرد سازمانهای بین المللی در سایر دیپلماسی	۲۹۰
فهرست منابع	۳۰۳

پیشگفتار

در دهه‌های گذشته فناوری اطلاعات نفوذ گسترده‌ای در سایر رشته‌های علمی پیدا کرده است. امروزه دیگر نمی‌توان گرایش علمی‌ای را نام برد که فناوری اطلاعات در آن نقش نداشته باشد؛ به گونه‌ای بیشتر مفاهیم علوم گوناگون با اصطلاحات فناوری اطلاعات پیوند خورده است؛ ب‌ای نمونه، آموزش و آموزش الکترونیک، تجارت و تجارت الکترونیک و به‌همین نحو دیپلماسی و سایر دیپلماسی حکایت از پیوند رشته فناوری اطلاعات با سایر رشته‌ها دارد. در دو دهه گذشته، سیاست‌گذاری دولتی نیز با فناوری در آمیخته شده است. تلاش دولت برای دسترسی به امکانات دولت الکترونیک در همین راستا قلمداد می‌شود.

وزارت امور خارجه از نفوذ گسترده‌ای که فناوری اطلاعات بر جای نهاده است، مبرا نخواهد بود. از این رو، بخشی از فعالیت‌های این وزارتخانه مرتبط با فناوری اطلاعات است. دانشکده روابط بین‌الملل که بیش از صدسال از عمر آن می‌گذشت، یکی از مراکز مهم آموزش‌های دیپلماتیک در کشور محسوب می‌شود که اهمیت سایبان خود را، تربیت نیروهای کارآمد برای وزارتخانه متبوع خود می‌داند؛ از این رو، ریاست دانشکده در راستای به‌روزر بودن آموزش دانشجویان، پیشنهاد کردند، کتابی مدون در زمینه سایر دیپلماسی تدوین شود. در این کتاب، سعی شده است از تجربیات سه سال مأموریت اینجانب به‌عنوان سفیر جمهوری اسلامی ایران در بوداپست مجارستان - که هم‌زمان با سخت‌ترین شرایط تحریمی واقع شده بود - استفاده شود. از این رو در هیچ کتاب و جزوه‌ای

نمی‌توان شبیه این تجربه‌ها را یافت. با توجه به اینکه تاکنون کتاب درسی در این مقوله نگاشته نشده است، قطعاً پیشنهادها و انتقادهای می‌تواند در غنای علمی اثر مؤثر و در چاپ‌های بعدی امعان نظر شود. در پایان، جای دارد از همکاری علمی عزیزان؛ دکتر محبی، از دانشگاه شهید بهشتی، آقای گردی، دانشجوی دکتری، از دانشگاه قم، آقای فرید، از دانشگاه آمل و سرکار خانم طیبی، از دانشگاه آزاد، در تهیه این کتاب سپاسگزار: نمایم.

سعید سید آقابنی هاشمی

بهمن ۱۳۹۵